

Görme Yetersizliği Olan Bireylerin Ailelerine Öneriler

GÖRME YETERSİZLİĞİ

TANIMI

Görme gücünün kısmen ya da tamamen yetersizliğinden dolayı bireyin eğitim performansının ve sosyal uyumunun olumsuz yönde etkilenmesi durumunu ifade eder.

AZ GÖREN

Tüm düzeltmelerle birlikte görme keskinliği 20/70 ile 20/200 arasında olan bireylerdir. Anlamı ise normal gören birey 6 m' den görmekte, az gören birey ise 2 m ile 60 cm arasındaki mesafeden görebilmektedir.

Öncelikle şunu ifade edelim: Görme engelli bir çocuğun diğer çocuklardan bir farkı yoktur. Aynı duygulara ve becerilere sahiptir. Aynı motor hareketleri, aynı dönem içerisinde yerine getirirler. Görme engelli bir çocuğun motor hareketleriyle ilgili eksikliklerini görme duyusuna bağlamak doğru değildir. Motor hareketler, her çocukta zamanla gelişir ve görme duyusuyla ilgili değildir. Bulunduğu döneme ait olmayan hareketlerin kendisinden beklenilmesi, stres yaratabilir. Bu nedenle ebeveynlerin çocukların gelişimiyle ilgili kendilerini geliştirmeleri önemlidir.

• Bazı çocuklar hiç görmeyebilir. Bazıları ise, kısmen görme yetisine sahiptir. Hiç görmeyen birisine birtakım becerileri anlatabilmek için özel iletişim çok iyi kullanılması önemlidir. Bu becerileri anlatırken aynı zamanda da yapmak ve çocuğun ellerini tutarak, hareketleri hissetmesini sağlamak gerekiyor.

• Görme engelli çocuklar zamanla kazandıkları becerileri kendilerine göre yorumlayabilirler. Ebeveynler, kazandıkları becerileri takip edebilir. Nasıl yaptıklarına odaklanabilir ve onlar için daha olmasını sağlayabilirler.

• Görme engelli kişinin bağımsız şekilde becerileri yerine getirmesine destek olmalısınız. Kendisinin yapabileceği şeyleri de sizin yapmanız asla doğru değildir. Kişiyi, aşırı bağımlı ve mutsuz hale getirebilir. Bunun yerine, henüz bağımsız şekilde yerine getiremediği becerilerde yardımcı olabilirsiniz. Yardımcı olurken de, eğitebilir ve beceriyi en kısa sürede kazanmasını sağlayabilirsiniz.

• Öğrendiği şeyler olması halinde kendisini takdir edebilirsiniz. Böylece, başardığı şeyin yarattığı heyecanı anlayabilir. Hayal edebilir ve azmi artabilir.

• Sosyal hayattan kopuk yaşamının vereceği stres, mutsuzluk ve üzüntü kişinin bir dizi hastalıklara sahip olmasına neden olabilir. Bu nedenle, kesinlikle sosyal bir ortam sağlanmalıdır. Bunun için görme engelli kişilerin hem eğitim aldığı hem de arkadaşlıklar kurdukları derneklere üye olunabilir.

• Görme engelli kişinin kendisine ait bir odasının olmasına dikkat edilmelidir. Odanın düzeninde kendisine de söz hakkı verilmesi gerekiyor. Eşyalarını nereye koyacağı, nereden alacağına dair her detayı bilmesi bağımsız yaşam motivasyonu sağlayabilir. Herhangi bir eşyasına ulaşmak için sürekli yardım istemesi, moralini bozabilir.

• Çocukların kıyafetlerine karşı ilgileri büyüktür. Görme engelli bir çocuğun kıyafetle ilgili çeşitliliği tanıyabilmesi için değişik kumaştan imal edilen kıyafetlerin tercih edilmesi lazımdır. Bu kıyafetlere dokunan çocuk, kumaşlar arasındaki yumuşaklığı, inceliği, sertliği ayırt edebilir. Bu kavramlara daha hızlı alışabilir.

• Şunu unutmamak lazımdır. Göremeyen çocuk için sözel iletişim önemlidir. Ancak yeterli değildir. Kendisine sürekli bir şeylerin anlatılması, zihninde somut cisimlerin oluşmasını sağlamaz. Ancak dokunma ve anlatmayla beraber verilen eğitim kendisinin zihin algısını açabilir. Buna dikkat edilmesi önemlidir.

• Ev içerisinde takılabileceği eşyalar olabilir. Bunları ayakaltından kaldırılması lazımdır. Evin kendisi için güvenli hale getirilmesi gerekiyor. Sabit eşyaların yerinin sürekli değiştirilmesi doğru değildir. Eğer, zorunlu bir değişiklik söz konusuysa, çocuğun da haberdar edilmesi lazımdır.

• Görme engelli kişilerin gözü, elleridir. Bu nedenle, elleriyle ilgili hareket kabiliyetlerinin gelişimine önem verilmesi gerekiyor. El kasalarını geliştiren oyuncaklar tercih edilebilir. Ayrıca, resim gibi sanatsal dallara yönelmesi sağlanabilir. Ya da, el sanatlarıyla ilgili alanlarda hobi edinmesine yardımcı olunabilir.

• Görme engelli çocuk müziğe oldukça ilgi duyabilir. Bu kötü değildir, ancak sürekli müzik dinlemesi halinde zihinsel ve fiziksel yönden hareketsiz kalabilir. Müzikle beraber, müzik aletlerini de tanıtabilir ve ilgisini çekmesi halinde çalmasını öğretebilirsiniz. Ama sadece müzik dinlemesine ve buna alışmasına müsaade etmeyin.

• Çocuğun parka götürülmesi de önemlidir. Bu gibi yerler, bağımsız hareket edebilme becerisini geliştirici mekanlardır. Başına bir şey gelecek diye asla korkmayın, düşebilir ama kalkması için kendisine fırsat tanıyın.

HAZIRLAYAN

Kemalettin BAYRAKÇI
ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENİ

Mahmut ÖZDEMİR
ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENİ

